

N:o 31.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 24 April 1867.
 — — — — Andra Kammaren den 24 — —

*Riksdagens underdåniga Skrifvelse, om tillägg i Stadgan för Rikets
 allmänna elementar-läroverk.*

(Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 1 Utlåtande N:o 20.)

S. A. K.

Förslag har hos Riksdagen blifvit framställt, att det tillägg måtte göras till Kongl. Stadgan för Rikets allmänna elementar-läroverk, att, då lärjunge öfvergår från ett af Statens elementar-läroverk till ett annat, det betyg, som han medför från det läroverk, hvarifrån han kommer, må berättiga honom att vid det läroverk, hvarest han söker inträde, få intaga den plats, hvilken betyget utvisar att han bör innehafva, likväl med förbehåll, att lärjungen anmäler sig till intagande i början af den termin, som följer näst efter den, då han betyget undfått.

Samma skäl, som blifvit anförda för förläggande af studentexamen till elementar-läroverket, synas äfven i väsendtlig mån tala för att godkänd afgangsexamen bör få gälla vid flyttning från ett elementarläroverk till ett annat och vara att föredraga framför in-examen vid detta sednare. Så vida vederbörande fullgöra sina skyldigheter i afseende på inspektionen öfver skolorna, synas inga väsendtliga praktiska svårigheter för undervisningen häraf kunna uppstå. Statens pligt är otvifvelaktigt att tillse, det skollagens föreskrifter iakttagas; och följaktligen den enskildes rätt att fordra, det godkändt betyg från ett offentligt läroverk skall officiellt erkännas såsom giltigt. De olägenheter och uppoffringar, som kunna härflyta af en nedflyttning vid inträde i ett annat läroverk, drabba dels lärjungen, dels hans målsman, men deremot icke den verkliga skyldige, nemligen en tilläfventyrs försumlig lärare eller skolstyrelse. Äfven den olägenhet kan befaras, att, för undvikande af det äfventyr, som en flyttning från ett läroverk till ett annat under närvarande förhållanden medför, de lägre elementar-läroverken mindre talrikt besökas,

hvarigenom en skadlig öfverbefolkning i de lägre klasserna af de fullständiga elementar-läroverken förorsakas. Ett underkännande i dylika fall kan ofta bero endast på bruket af olika läroböcker eller på andra omständigheter, som icke torde kunna anses vara af den vikt, att de böra förhindra lärjungen från att i den högre klassen åtnjuta undervisning, helst äfven skolstadgan i detta afseende medgifver någon jemkning. Härtill kommer, att det vid en del lägre elementar-läroverk, ifrån hvilka lärjungar afgå till än det ena, än det andra af flera högre elementar-läroverk, som måhända alla uppställa sinsemellan i någon mån olika vilkor för inträde, synes hardt nära omöjligt att efterkomma alla dessa olika fordringar, utan att alltför mycket öfverhoppa lärjungen med arbete. Betänkligt synes följaktligen vara, att i afseende härfpå åt lärarne vid det högre läroverket öfverlemna en magt, som lätt kan missbrukas till skada för undervisningens frihet vid det lägre läroverket och till förfång för det ena eller andra specialämnet.

På grund häraf har Riksdagen ansett sig böra hos E. K. Maj:t i underdånighet anhålla om ett tillägg till Stadgan för Rikets allmänna elementar-läroverk den 29 Januari 1859 i den syftning, att lärjunge, som med fullgodt klassflyttningsbetyg afgår från ett elementar-läroverk till ett annat, må utan särskild inträdesexamen intagas i detta sednare samt der uppflyttas i näst högre klass efter enahanda grunder, som gälla för detta läroverks egna lärjungar.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 24 April 1867.
